

Raadsvoorstel

Documentkenmerk : D-116798
Zaakkenmerk : Z-23-179971
Onderwerp : Raadsvoorstel Spreidingswet/Realisatie AZC/Asielschip

Voorgesteld besluit

1. het eerder vastgestelde maximum van 100 op te vangen asielzoekers op één locatie los te laten en op te hogen naar 207 (het aantal asielzoekers dat Beverwijk in het kader van de Spreidingswet moet opvangen);
2. naast de locatie Westerhoutweg 2b, ook de Parallelweg 43 A/B vast te stellen als potentiële locatie voor de vestiging van een asielzoekerscentrum (AZC) in Beverwijk;
3. in te stemmen met het tijdelijk opvangen van 207 asielzoekers op een schip dat wordt afgemeerd in de haven van Beverwijk, tot het moment van ingebruikname van het AZC te Beverwijk en afhankelijk van de juridische haalbaarheid

Aanleiding

Op 23 januari jl. heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wet 'Gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' (Spreidingswet). De wet is 1 februari jl. in werking getreden. Doel van deze wet is om te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten. Met de Spreidingswet krijgt elke gemeente de wettelijke taak om opvangplekken voor asielzoekers te realiseren.

Wettelijke bevoegdheidsbasis voor het nemen van het besluit

Op grond van de Gemeentewet, artikel 160 lid 1, aanhef en onder b is het college bevoegd.

Wettelijk en/of beleidskader

Proces Spreidingswet en verdeling

Het kabinet heeft geraamd hoeveel opvangplekken er de komende twee jaar nodig zijn. Er is een indicatieve verdeling gemaakt over de gemeenten op basis van inwoneraantal en SES-WOA score (sociaaleconomische score van een gemeente). Door de indicatieve opgave van de gemeenten in de provincie op te tellen, ontstaat de provinciale opvangopgave, die staat vast. Elke provincie weet dan hoeveel opvangplekken nodig zijn.

De gemeenten in de regio Kennemerland bespreken aan de regionale regietafel hoe zij invulling geven aan de indicatieve opgave voor de regio. De indicatieve opgave van de regio Kennemerland bedraagt de optelsom van de indicatieve aantallen van de gemeenten in de regio.

Voor de regio Kennemerland gaat dit om 3.347 plekken. Het resultaat van het overleg in de regionale regietafel wordt aangeboden aan de provincie en besproken aan de Provinciale Regietafel (PRT), waar ook de andere regionale plannen worden besproken. Het gesprek aan de PRT kan verandering brengen in regionale opgaven als er bovenregionaal verevend wordt. De PRT's worden gecoördineerd door de commissarissen van de Koning (CdK's) in hun rol als Rijksorgaan. De CdK dient voor 1 november van het jaar een provinciaal plan in bij de minister van Justitie en Veiligheid. Hierna volgt het verdeelbesluit van de minister, dat uiterlijk 31 december wordt vastgesteld. Alleen als het gemeenten niet lukt om gezamenlijk

de hele provinciale opgave in te vullen, kan de minister zelf gemeenten aanwijzen en daarmee verplichten om asielzoekers op te gaan vangen.

Capaciteitsraming en provinciale opgave

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft op 31 januari de capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2024 gepubliceerd. Het aantal opvangplaatsen voor asielzoekers in Nederland waaraan in de volgende twee jaren (2025 en 2026) naar verwachting behoefte zal zijn, bedraagt in totaal 96.000. Voor de provincie Noord-Holland bedraagt het aantal opvangplekken 16.290. Dit aantal staat de komende twee jaren vast.

Eerder(e) besluit(en)

U heeft op 15 juni jl. besloten de locatie Westerhoutweg 2b, aan te wijzen voor de realisatie van een AZC in Beverwijk (Joinno. D-101815). Daaraan heeft u de volgende voorwaarden gekoppeld:

- Zolang de Spreidingswet nog niet is aangenomen, worden er geen onomkeerbare stappen gezet ter realisatie van het AZC;
- Het AZC mag een maximale capaciteit krijgen van 100 asielzoekers.

Relatie met raads-/collegeprogramma

Er is geen relatie met het raads-/collegeprogramma

Motivering voorgesteld besluit

Aantal opvangplaatsen Beverwijk

Het aantal opvangplaatsen voor Beverwijk vanaf 2024, bedraagt in de indicatieve verdeling 226 opvangplekken waarvan 19 geschikt moeten zijn voor Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV-ers). De plekken zijn verdeeld op basis van inwoneraantal en SES-WOA scores (sociaal economische status inwoners gemeente). Hieronder vindt u een overzicht van de indicatieve regionale opgave uitgesplitst naar gemeenten:

gemeente	indicatieve regionale opgave	indicatieve opgave per gemeente	waarvan amv	
<i>Beverwijk</i>	3.347	226	19	
<i>Bloemendaal</i>		169	14	
<i>Haarlem</i>		963	82	
<i>Haarlemmermeer</i>		1.015	86	
<i>Heemskerk</i>		224	19	
<i>Heemstede</i>		191	16	
<i>Uitgeest</i>		88	7	
<i>Velsen</i>		377	32	
<i>Zandvoort</i>		94	8	
totaal			3.347	283

Realisatie AZC Beverwijk

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat Beverwijk aan 207 (= 226 – 19) asielzoekers opvang moet gaan bieden. De opgave asielzoekers is met de komst van de Spreidingswet met 47

(was 160) verhoogd. Het college houdt overigens vast aan de eerste 160 die in de vorm van structurele duurzame plekken worden gerealiseerd en voor het restant 47 flexibele plekken. Gelet op het feit dat u vorig jaar heeft besloten dat een AZC niet meer dan 100 asielzoekers groot mag zijn, houdt dat in principe in dat een tweede locatie voor een AZC van min of meer gelijke grootte in Beverwijk moet worden gevonden.

Los van de maximering speelt ook nog een andere ontwikkeling een rol, die noodzaakt tot het zoeken naar een tweede AZC locatie: de aanleg van een waterstofnetwerk door de Gasunie in onze regio.

Uit verschillende scenario's (niet zijnde het voorkeursscenario van het programma) blijkt dat de leiding van het waterstofnetwerk (waarop Tata Steel wordt aangesloten) de beoogde AZC locatie aan de Westerhoutweg 2b doorkruist. Hierdoor worden beperkingen verwacht om de locatie qua ruimte optimaal te benutten. In verband daarmee is het college op zoek gegaan naar een alternatieve locatie. Het college heeft een geschikte locatie gevonden in het havengebied aan de Parallelweg 43 A/B. Van de zijde van de Provincie Noord-Holland is vernomen dat zij een positieve grondhouding hebben ten aanzien van deze locatie.

Uit het oogpunt van o.a. het ruimtelijk beslag dat met 2 locaties gepaard gaat, de fysieke beheersbaarheid (denk bijv. aan veiligheid) als ook financieel, is het niet wenselijk dat op 2 locaties in onze gemeente een AZC wordt ingericht. In verband daarmee stelt het college, de raad voor om het maximale aantal asielzoekers op één locatie te verhogen naar 207. Vanwege de aanleg van het waterstofnetwerk en de mogelijke beperkingen die dat met zich brengt, heeft het college de voorkeur voor de locatie aan de Parallelweg. De verwachting van het COA is dat dit AZC ergens in de 2e helft 2025 operationeel kan zijn.

Overbrugging opgave 2024

De inwerkingtreding van de Spreidingswet per 1 februari jl. betekent dat gemeenten al in 2024 de opgave asielzoekers (hoewel niet afdwingbaar) moeten realiseren. Gelet op het feit dat een AZC in Beverwijk pas in de 2^e helft van 2025 operationeel zal zijn, zoeken wij naar een tijdelijke tussentijdse oplossing totdat het AZC open gaat. In verband daarmee is de optie van een asielschip in de haven van Beverwijk bekeken. Uit een onderzoek naar de haalbaarheid van het afmeren van een asielschip in de haven van Beverwijk, blijkt dat het technisch mogelijk is om dat te realiseren. De juridische haalbaarheid van het schip komt aan de orde als de vergunning hiervoor wordt aangevraagd.

Het college stelt u in dat kader voor om in principe in te stemmen met het tijdelijk opvangen van 207 asielzoekers op een schip dat wordt afgemeerd in de haven van Beverwijk. Deze voorziening sluit zodra het AZC in Beverwijk in gebruik wordt genomen.

Realisatie opvang AMV'ers

Uit het eerdere overzicht blijkt dat Beverwijk een opgave van 19 AMV'ers heeft. Aangezien iedere gemeente in de regio Zuid-Kennemerland (met uitzondering van Haarlem en Haarlemmermeer) een relatief kleine opgave voor AMV'ers heeft, zijn in regionaal verband afspraken gemaakt om hierin gezamenlijk op te trekken. Concreet kan dit in de praktijk betekenen dat bijvoorbeeld in gemeente A een locatie voor AMV'ers komt die meer capaciteit heeft dan de 19 die gemeente A moet realiseren. Overigens zijn AMV locaties in de regel kleinschalig en vaak niet groter dan ca. 30-40 plaatsen. Indien gemeente A behalve voor de eigen opgave AMV'ers ook voor gemeente B, AMV plekken realiseert, dan kan gemeente B als 'wisselgeld' bijvoorbeeld meer asielzoekers van gemeente A opvangen.

Risico's

Autonome ontwikkelingen (risico's)

De komende jaren zal de Gasunie in onze regio werken aan de aanleg van een

waterstofnetwerk. Eén van de projecten die in dat kader worden uitgevoerd vormt de aansluiting van TataSteel op het waterstofnetwerk. Uit contacten met het programma blijkt dat van de vier voorkeursvarianten voor de aanleg van de leidingen, er drie het perceel Westerhoutweg 2b doorkruisen. Dit brengt verschillende beperkingen bovengronds met zich, doordat direct boven de leiding geen bebouwing mag plaatsvinden. Met de programma organisatie wordt overlegd hoe dit zoveel mogelijk kan worden voorkomen, door bijv. de leidingen zodanig te verleggen dat het beoogde AZC terrein aan de Westerhoutweg zo min mogelijk wordt doorkruist.

De Gasunie kan eventueel de minister van infrastructuur en milieu verzoeken om een gedoogplicht op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht op te leggen. In dat geval ontstaat op nationaal niveau een belangentegenstelling tussen genoemde minister en de staatssecretaris van Veiligheid & Justitie.

Alternatieven

Vanwege de mogelijke beperkingen die de aanleg van het waterstofnetwerk opleveren voor de realisatie van een AZC aan de Westerhoutweg 2b, is een alternatieve locatie aan de Parallelweg 43 A/B gevonden. Een ander alternatief is om op deze twee locaties een AZC te realiseren met ca. 100 opvangplaatsen per locatie (voor in totaal 207).

Financiën

De investeringskosten die worden gemaakt ter realisatie van het AZC, de exploitatiekosten van het AZC als ook de kosten van (de exploitatie van) een asielschip, komen volledig voor rekening van het COA. Voor de kosten die de gemeente maakt voor het mogelijk maken van asielvoorzieningen (i.c. het meewerken aan de realisatie), kan de minister op grond van artikel 9 lid 1 van de spreidingswet een specifieke uitkering aan de gemeente verstrekken.

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een uitkering als de opvangplaatsen voldoen aan de vereisten en voor zover het aantal opvangplaatsen hoger is dan de indicatieve verdeling per gemeente. De hoogte van de uitkering verschilt en is afhankelijk van de fase van indienen van de opvangplaatsen, alsook het soort opvangplaatsen (bijv. duurzame of bijzondere opvangplaatsen) dat een gemeente indient. Provincies en gemeenten kunnen gezamenlijk en onder voorwaarden een uitkering ontvangen voor iedere gerealiseerde opvangplaats boven de 75% van de provinciale opgave. Gemeenten moeten een keuze maken tussen deze uitkering systematieken. De uitkeringen zijn vrij te besteden.

Geheimhouding

Het besluit is openbaar.

Participatie

Gedurende het realisatietraject van het AZC zullen het COA en de gemeente gezamenlijk informatiebijeenkomsten voor omwonenden en ondernemers organiseren.

Communicatie

De omwonenden van de Westerhoutweg 2b zijn ten tijde van het vaststellen van deze locatie als potentiële AZC locatie (juni 2023) met een bewonersbrief geïnformeerd. Tot welke locatie voor een AZC ook wordt besloten: omwonenden en ondernemers zullen door de gemeente en het COA periodiek worden geïnformeerd en uitgenodigd om informatiebijeenkomsten bij te wonen.

Verdere procedure

1. Het COA en de gemeente zullen gezamenlijk verdere voorbereidingen gaan treffen om tot de realisatie van het AZC in Beverwijk te komen.
2. Het COA en de gemeente zullen gezamenlijk, indien de raad daarmee instemt, een realisatietraject starten voor het aanmeren van een asielschip in de haven.
3. Indien noodzakelijk zal aan de raad de aanpassing van het bestemmingsplan of de beheersverordening ter besluitvorming worden voorgelegd.

Bijlage(n)

1. Persbericht College stelt alternatieve locatie voor AZC voor (D-120144)

Beverwijk,

burgemeester en wethouders van Beverwijk, 16 april 2024

de wnd. gemeentesecretaris,

ir. B.G. Wieringa

de burgemeester,

drs. M.E. Smit

Raadsbesluit

Documentkenmerk : D-116798
Zaakkenmerk : Z-23-179971
Onderwerp : Raadsvoorstel Spreidingswet/Realisatie AZC/Asielschip

De raad van de gemeente Beverwijk;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 april,
documentkenmerk D-116798;

gehoord de raadscommissie;

gelet op artikel 160 lid 1, aanhef en onder b is het college bevoegd.

b e s l u i t :

1. Het eerder vastgestelde maximum van 100 op te vangen asielzoekers op één locatie los te laten en het aantal op te hogen naar 207 asielzoekers;
2. Naast de Westerhoutweg 2b, ook de Parallelweg 43 A/B vast te stellen als potentiële locatie voor de vestiging van een AZC in Beverwijk;
3. In te stemmen met het opvangen van 207 asielzoekers op een schip dat wordt afgemeerd in de haven van Beverwijk, tot het moment van ingebruikname van het AZC te Beverwijk.

Beverwijk,
de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,